

FOTO SPORT: BARBORA REICHOVÁ

KAREL POBORSKÝ

Věk: 45 let (30. 3. 1972)

→ **Hráčská kariéra:** Jiskra Třeboň (1978-84), Č. Budějovice (1984-94), Viktoria Žižkov (1994-95), Slavia Praha (1995-96), Manchester United (1996-98), Benfica Lisabon (1998-2001), Lazio Řím (2001-02), Sparta Praha (2002-05), Č. Budějovice (2005-07)

→ **Největší úspěchy:** vicemistr Evropy (1996), člen All-Star Teamu EURO (1996), semifinalista EURO (2004), 3. místo na Poháru FIFA (1997), mistr Česka (1996 a 2003), mistr Anglie (1997), český Fotbalista roku (1996)

→ **Bilance v Manchesteru United:** 44 zápasů/6 gólů

→ **Bilance v reprezentaci:** 118 zápasů/8 gólů

MOURINHO?

ZAŽIL JSEM OPAK ZAPARKOVANÉHO AUTOBUSU

TEXT: JIŘÍ NIKODÝM

Zatímco všichni ostatní po hřišti běhali, on létal. Sotva se vrátil z jednoho sprintu, hned vyrážel k dalšímu. Rychlý, dynamický, technický, kreativní a s obrovským přehledem hrající fotbalista, který se řadí k úžasné generaci z přelomu tisíciletí. Karel Poborský díky fotbalovému umu poznal trenérské veličiny, jako jsou Alex Ferguson, José Mourinho, Jupp Heynckes nebo Karel Brückner.

Začátky pod dohledem táty

„Ještě jsem nechodil do školy a už jsem doma v Třeboni hrál fotbal. Táta i starší brácha hráli a táta i trénoval, tak jsem s nimi chodil na tréninky. Jen tak jsem si kopal, ale brzy už jsem s dalšími kluky chodil den co den na plácek. Tam jsem se nejvíc naučil. Pořád jsme něco zkoušeli, a dokud pro nás nepřišel někdo z rodičů, hráli jsme až do tmy. Tréninky, které vedl táta, pro nás byly jakýmsi doplňkem, kde jsme se dozvídali, že fotbal není jen o hraní, ale že hra má i nějaké zákonitosti, stejně tak trénink.“

Posun do Českých Budějovic a trenér Kotrba

„Když jsem chodil do sedmé třídy, přesunul jsem se do Budějovic do Dynama, kam si mě vytáhl tehdejší trenér mládeže Jiří Kotrba. Zlepšoval jsem se, ale pak jsem se nedostal do prvního dorostu a řešilo se, co se mnou. Táta si mě v patnácti vzal zpátky do Třeboně, kde jsem po dohodě s panem Kotrbou hrál nejen za dorost, ale i za áčko krajský přebor a divizi. Proti mně nastupovali dospělí chlapi, ale nějak jsem se dokázal prosadit a vysloužil si další šanci v Dynamu. Opět za tým stál Jiří Kotrba, který jako mladý trénoval áčko Dynamo a mně dal příleži-

lost. Dynamo tehdy pendlovalo mezi první a druhou ligu a já si pomalu zvykal na velký fotbal. Dostal jsem důvěru trenéra, která byla důležitá, postupně i starší hráči poznali, že jim můžu být na hřišti užitečný, a začali mě brát.“

Zájem z Prahy

„Bylo mi kolem dvaceti a chtěla mě Sparta. Byl jsem už hodně blízko odchodu z Budějovic na Letnou, ale tehdy zasáhl trenér Dynama Jindřich Dejmal, který byl slávista a nechtěl, abych šel do Sparty. Do Slavie by mě nejspíš pustil, ale z Edenu jsem konkrétní nabídku neměl. Ovšem netrvalo dlouho a stěhoval jsem se na Žižkov za mým důležitým trenérem Kotrbou. Viktorika byla výborný mezistupeň na cestě do většího klubu. Zažil jsem zkušené borce jako Michala Bílka nebo Petra Vrabce a hráli jsme o špici tabulky a taky Pohár UEFA, mimo jiné proti Chelsea, takže jsem měl i možnost poznat fotbal na nejvyšší evropské úrovni. Pomohlo mi, že na Žižkově nebyl takový tlak jako třeba ve Spartě nebo ve Slavii a mohl jsem hrát ve větší pohodě.“

Slavia s Ciprem, Pešicem a titul

„Ze Žižkova jsem šel do Slavie, kde jsem poznal úplnou novinku. Tým vedli dva hlavní trenéři

František Cipro a Josef Pešice. Zažil jsem s nimi nesmírnou pohodu na hřišti i v kabině. Uměli udělat výbornou atmosféru a nám se ohromně dařilo. Měl jsem dojem, že o trochu větší slovo měl ve finále Cipro. On většinou promlouval k týmu ohledně taktiky a přípravy na zápas. Pešice byl moc fajn člověk, který zase více mluvil s hráči individuálně a trpělivě vysvětloval své představy. Oba měli velké zkušenosti a na fotbal nahlíželi velice podobně. Nám se tehdy povedlo dostat se do semifinále Poháru UEFA a taky pro Slavii vyhrát po 49 letech ligu. Spousta z nás pak hrála na EURO 96 a mně se tím změnil fotbalový život."

Manchester United a Sir Ferguson

„Bylo pro mě velice těžké dobře zapadnout do týmu, protože jsem se za pochodu učil anglicky. Alex Ferguson má navíc silný skotský akcent, takže jsem se učil vlastně dva jazyky najednou. Než jsem začal angličtinu zvládat, už byla po dvou měsících sezona v plném proudu. Dával jsem tréninku maximum a poctivě makal. Ferguson chodil na tréninky tak dvakrát v týdnu, ale měl prosklenou kancelář přímo u tréninkového hřiště, takže měl o všem dokonalý přehled. Tréninky vedli jeho asistenti, kteří byli spíše v rolích trenérů, a Ferguson všechno řídil shora. Byl managerem v pravém slova smyslu, kdy sledoval hráče, kupoval hráče a současně vedl tým. Určoval sestavu a rozhodoval o všem, co se týkalo fungování prvního mužstva. Když některý hráč nenaplnil jeho představy, vytipoval si tři nové hráče na jeho post a jednoho rychle přivedl.“

Ferguson a komunikace s týmem

„Z fotbalu nedělal velkou vědu. Byl si moc dobře vědom, jak kvalitní hráče a tým má k dispozici. On nikoho fotbal učit nemusel a nám bylo naprosto jasné, co se od nás očekává. Často před zápasem přišel a řekl jen, že hrajeme ve stejné sestavě jako minule, a my už věděli, co máme na hřišti dělat. Během zápasu udílel většinu pokynů až o přestávce, kdy mluvil důrazně, jasně a srozumitelně. U něho je skvělé, že nebyl problém s ním kdykoli otevřeně mluvit. Zajímal se nejen o fotbalové věci, ale měl pochopení i pro různé rodinné záležitosti a vytvářel tak co nejlepší sociální prostředí pro kvalitní výkony všech hráčů.“

Slavný Fergusonův fén

„Ohledně Fergusonova fénu je to všechno hodně zveličené. Zažil jsem hlasité projevy trenérů nejen od Fergusona v Manchesteru, ale i jinde. Všechno je trochu přifouknuté, protože jde právě o Fergusona. A hodně tomu později napomohl moment, kdy po Beckhamovi hodil kopačkou a trefil ho do obličeje.“

Odchod z Manchesteru

„V době, kdy jsem byl v Manchesteru, se právě začala prosazovat generace odchovanců jako Beckham, Giggs, Scholes, Butt nebo oba Nevillové. Bylo těžké se přes Beckhama, který hrál na mé pozici, dostat do sestavy. A když vypadl levý záložník, do hry jsem nešel já, ale nějaký mladík, který byl zvyklý hrát na této pozici. Rozhodl jsem se po roce a půl požádat o možnost odejít jinam. Ferguson ocenil moje nasazení a pílil v tréninku a podívoval se, že chci jít pryč.“

^
V MANCHESTERU UNITED
VYHRÁL KAREL POBORSKÝ TITUL
V PREMIER LEAGUE ZA SEZONU
1996-97

FOTO SPORT: BARBORA REICHOVA

Přivedl si s sebou kompletní tým asistentů, kteří uměli anglicky, ale angličtinou vládli asi jen tři hráči. Jeho chladný německý přístup v Benfice nefungoval, v týmu nebyla dobrá atmosféra. Heynckes uměl španělsky a snažil se jazyk zvládnout. Ale v tréninku jsme pořád jeli různé drily, a to nikoho nebavilo. Jeden čas jsem dokonce hrál pravého beka, dodnes ani nevím proč. Necítil jsem se tam moc dobře. Asi tři měsíce nás pak trénoval José Mourinho, který se stal hlavním trenérem poté, co dělal asistenta v Barceloně a pak v Benfice. Jeho kouzlo spočívá v tom, že nesmírně rychle zapadl do týmu. Vytvořil báječnou a pohodovou atmosféru, která se přenášela i na hřiště. Dával si s námi v kabině kafe a vytvářel pozitivní prostředí. Navíc s námi hrál emotivní, útočný fotbal. Chtěl, abychom pořád hráli dopředu a střídali hodně gólů, což nás pochopitelně bavilo. Jestli někdo říká, že Mourinho hraje jen zaparkovaný autobus, tak já jsem zažil pravý opak.“

Lazio bez Erikssona, ale s Zoffem a Zaccheronim

„V roce 2001 jsem vyměnil Benfiku za Lazio, kam si mě k Pavlu Nedvědovi vybral Sven-Göran Eriksson. Jenže den před mým příchodem Lazio o víkendu prohrálo a vedení Erikssona odvolalo. Trenér, který mě přivedl, tedy skončil dřív, než jsem do Říma doletěl. Tým převzal bývalý legendární gólman Dino Zoff. A s ním byla velká pohoda. Příliš neřešil taktiku, ale skoro pořád jsme hráli na dvě. Když přišel Zaccheroni, tak nám nastaly úplně jiné časy. Pořád jsme pilovali taktiku a obranu. Třeba zapíchal na trávníku 11 tyčí jako soupeře a my dřeli obranu. Bylo to nudné a nezáživné. Ale tohle je prostě Itálie. Všechno strašně náročné na fyzickou a taktiku.“

Sparta s Jarabinským, Strakou a Hřebíkem

„Ve třiceti jsem se vrátil do české ligy a šel hrát za Spartu. Na lavičce seděl trenér Jarabinský. A zase jsem zažil něco nového. Měl tým rozdělený na základní sestavu, která trénovala zvlášť, a na náhradníky. I ti trénovali sami. Pro mě divný systém nám nevyhovoval, což se projevilo i na hřišti. S Františkem Strakou přišlo nadšení, velká energie a emoce. Jaroslav Hřebík pak měl u fanoušků, kteří milovali Franze, těžkou roli. Celé jaro 2005 se odehrálo v dusné atmosféře a trenér Hřebík si ani nešel na tribunu pro medaili za titul. Měl to moc těžké.“

Většinou hráči v Manchesteru zůstávali, i když nehráli a seděli na lavičce nebo na tribuně. Já jsem chtěl ale hrát, a ne někde vysedávat. Ferguson můj přístup ocenil a sám mi dokonce sehnal tři kluby v Anglii, kam jsem mohl přestoupit. I po mém odchodu jsme měli dobré vztahy. Když jsme hráli se Spartou Ligu mistrů proti Manchesteru, na Letné mě sám vyhledal a zašel za mnou do naší kabiny. Bylo to moc příjemné.“

Benfica – Souness, Heynckes, Mourinho

„Benfica v době mého příchodu ztrácela na Porto, které v Portugalsku vládlo. Hlavním důvodem bylo časté střídání trenérů, kteří si vždycky přivedli několik svých hráčů, a jiní museli odejít. Do Benfiky jsem přišel současně se skotským trenérem Sounessem, dokonce jsme letěli do Lisabonu stejným letadlem. Sezónu 1999-2000 jsem v Benfice strávil pod Juppem Heynckesem.“

„TRENÉR JARABINSKÝ MĚL VE SPARTE
TÝM ROZDĚLENÝ NA ZÁKLADNÍ
SESTAVU, KTERÁ TRÉNOVALA ZVLÁŠTĚ,
A NA NÁHRADNÍKY. I TI TRÉNOVALI
SAMÍ. DIVNÝ SYSTÉM.“

„Alex Ferguson během zápasu udílel většinu pokynů až o přestávce, kdy mluvil důrazně, jasně a srozumitelně. U něho je skvělé, že nebyl problém s ním kdykoli otevřeně mluvit.“

Reprezentace s Uhrinem a Chovancem

„Byl jsem v českém národním týmu pod Dušanem Uhrinem od prvního zápasu v roce 1994 v Turecku. Na EURO 1996 v Anglii jsme prožili neuvěřitelný měsíc. Trenér představoval klidnou sílu. Mluvil klidně a tiše, ale měl s námi výsledky, když jsme došli až do finále. S Jozefem Chovancem spousta kluků z reprezentace ještě hrála. Měl k nám přátelský vztah a v týmu vládla dobrá atmosféra. Často s námi při tréninku hrál. Prolétli jsme kvalifikací na EURO 2000 bez ztráty bodu, ale závěrečný turnaj byl pro mě zklamáním, když jsme po prohrách s Nizozemskem a Francií a výhře nad Dánskem nepostoupili ze skupiny.“

Národní tým a Brückner

„Karel Brückner měl neskutečně zvládnutou a promyšlenou taktiku a přípravu na zápas. Měl jasno, co chce hrát, bez ohledu na soupeře. A my tomu věřili. Po ztrátě míče jsme hned měli napadat, abychom získali míč co nejdříve ještě na soupeřově polovině a nemuseli se vracet až k vlastnímu vápnu. Když získáte míč ještě na soupeřově polovině, co nejbliž šestnáctce, máte pak strašně blízko k brance a během pár vteřin se dostanete do šance. Kdežto od vlastního vápna je před vámi osmdesát metrů, kdy má soupeř čas se vrátit. Trenérovi jsme věřili, a hlavně tento způsob hry fungoval. Taktiku měl tak precizní! Když jsme třeba hráli proti Holanďanům, měli jsme nechat rozehrávat stopera Jaapa Stama s tím, že ho měl Honza Koller bránit na Stamově pravé straně, aby musel rozehrávat slabou levou nohou. A takových detailů měl nachystaných několik.“

Patron akademií

„Fotbalová asociace rozjela v krajích své akademie a nabídli mi, abych byl jejich patronem. Objíždíme pravidelně všech osm akademií ještě s Antonínem Barákem a Jiřím Vorlickým. Vidím mnoho šikovných a očí veřejnosti skrytých trenérů mládeže a dorostu, kteří svou práci žijí a odvádí ji na maximum. Tito trenéři jsou stejně důležití jako ti Fergusonové a Mourinhové, o kterých jsme se bavili dříve. Tonda s Jirkou jsou skvělí trenéři mládeže a já přicházím s hráčským pohledem, kdy se i s dětmi zapojuji do tréninku a všech cvičení. Vidím to jako výborný projekt, který s trenéry v akademiích dále rozvíjíme. Strašně mě to baví a vidím, že to má smysl. Pro budoucnost našeho fotbalu i celého sportu jsou podobné projekty potřeba.“